

[Ib Christensen]

Men den konservative ordfører, hr. Ninn-Hansen, sagde ved første behandling den 2. maj – folketingets forhandlinger 1976–77, 2. samling, sp. 3319:

»... den ordning, som her foreslås gennemført, og som vi er tilhængere af, gælder for de 2 år, og der er intet fastlagt om, hvad der skal ske, når 2 års perioden er udløbet. Det er altså et forhandlings spørgsmål imellem parterne til den tid.«

Til denne politiske uklarhed kommer den økonomiske. Arbejdsmarkedets organisationer har krav på at få besked om regeringens og folketingets hensigter. Vil man gribe ind med statsdikterede såkaldte indkomstrammer eller lønrammer, inden for hvilke parterne har at holde sig, og vil man i givet fald, som i 1975 og i 1977 og talrige gange før, begå indgreb mod forhandlings-, aktions- og aftalefrihed? Kun en bastant og utvetydig erklæring fra regering og folketing herom kan give organisationerne en chance for reelle forhandlinger og tilbagegive dem ansvaret for deres egne anliggender.

Fagbevægelsen vil snart begynde at udtage overenskomstkravene. Det er da uansvarligt, at de faglige organisationer intet ved om det, som i de seneste år er de økonomisk-politiske forligspartiets hensigt, nemlig reelt at forvandle overenskomstforhandlingerne til et narrespil. Vi ser eksemplet her i disse dage med hotel- og restaurationsbranchen, hvor man fra fagforeningens side naturligt nok har stillet meget skrappe lønkrav op, 20–30 pct. stigning, bl. a. fordi man ikke aner, hvad der skal ske efter den 1. september 1979, når ordningen med de indefrosne dyrtidsportioner udløber. Vi ser omvendt, at arbejdsgiver-siden inden for denne branche nægter at gå med til en forlængelse af overenskomsterne og vil have samme udløbstid som på det øvrige arbejdsmarked, netop af samme hensyn. Derfor kan vi se, at den ro på arbejdsmarkedet, som denne ordning altså skulle have tilvejebragt, på dette felt har virket stik modsat.

Virksomhederne har også krav på en afgørelse. For f. eks. håndværksvirksomheder, der er underkastet fastprissystemet, er det, som også påpeget af Håndværksrådet, aldeles uholdbart, at de intet ved om de politiske hensigter efter den 1. september 1979. Det samme gælder de mange virksomheder, der nu entrerer om eksportordrer til udførelse i 1979 eller senere. Vil staten fortsætte betaling

af dyrtidsportionerne? Skal den overtages af arbejdsgiverne? Hvad med de indefrosne dyrtidsportioner på formentlig op imod 11,4 mia kr. eller 6.000 kr. pr. lønmodtager i ATP-fonden, når ordningen udløber?

Først lang tid efter augustforlig I er det tilsyneladende gået op for de borgerlige forligspartier, at de i realiteten har medvirket til oprettelse af en central ØD-fond. Samtidig har lønmodtagerne imidlertid fået at føle, hvad en central ØD-fond kan betyde for dem: færre penge i lønningsposen, tvangsopsparing uden reel medejendomsret for den enkelte og så tilmed regningen betalt af skatteyderne, som i hovedsagen er lønmodtagerne selv. Sandheden er jo, at den kontering, der sker mellem staten og ATP-fonden, er en fiktion, og når pengene kommer til udbetaling, må det naturligvis ledsages af højere skatter.

For virksomhederne har suspensionen af de overskydende dyrtidsportioner virket dæmpende på omkostningerne. Der er så at sige sket en tilvænnning som ved morfin. Derfor kan det også blive et svært problem for dem, når de selv skal til at betale, men jo længere problemet udskydes, jo vanskeligere bliver det, og jo større bliver choket. Også derfor må de indefrosne dyrtidsportioner tøs op, og det bør ske så hurtigt som muligt gennem en folketingsbeslutning.

Ingen ved i øvrigt, hvorledes overenskomsterne havde set ud, hvis regeringen og folketinget havde holdt fingrene væk fra indgreb. Vi ved kun, at når arbejdsmarkedets parter har sikkerhed for, at lige meget hvor uansvarligt den ene eller den anden af dem eller de begge bærer sig ad, så vil regeringen og folketinget rage kastanjerne ud, og så ødelægges ethvert grundlag for en både for dem selv og for samfundsøkonomien forsvarlig løsning. Selv ud fra den såkaldte indkomstpolitikkes egne forudsætninger er det derfor tåbeligt, hvad regeringen og dens borgerlige forligspartier har gjort her.

For retsforbundet er det selvbestemmelsesretten, der er afgørende. Staten skal ikke diktere de vilkår, den private sektors lønmodtagere skal sælge deres arbejdskraft på. Den skal ikke uden for koncessions- og monopolområder fastsætte priser og avancer i erhvervslivet.

Vi fordømmer også indkomstpolitikken sociale slagside. Som den føres, er der alene